

Oświecenie

ramy czasowe: Europa – lata 80. XVII w. do 1799 r. (rewolucja francuska), Polska – lata 40. XVIII w. do 1822 – wydanie przez Mickiewicza I to mu *Poezji*

pojęcia: racjonalizm, empiryzm, sensualizm, utylitaryzm, deizm, ateizm, materializm, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm, utopia, arkadia, bajka (+typy), satyra (+typy), poemat heroikomiczny, sielanka

filozofia: empiryzm (John Look); filozofia krytyczna (Immanuel Kant); powrót do natury (Jan Jakub Rousseau); liberalizm (Wolter)

sztuka – kierunki:

- rokoko, sentymentalizm, klasycyzm

oświecenie w Polsce:

- osiągnięcia w dziedzinie edukacji, kultury, publicystyki

motywy popularne w oświeceniu:

- ojczyzna, patriotyzm: Ignacy Krasicki, *Do króla*

- utopia, podróż: Jonathan Swift, *Podróż Guliwera*

- miłość sentymentalna, arkadia: Franciszek Karpiński, *Laura i Filon*

utwory: Ignacy Krasicki, *Hymn o miłości ojczyzny*, bajki, np. *Szczur i kot*, *Malarze*, *Jagnię i wilcy*, *Wilk i owce*, *Dewotka*, *Ptaszki w klatce*, satyry, np. *Do króla*, *Żona modna*, *Pijaństwo*, poemat heroikomiczny, np. *Monachomachia*; Franciszek Karpiński, *Laura i Filon*

nawiązania do oświecenia